

Односи Србије са НАТО се крећу у добром правцу и онедељни састанак председника Србије и генералног секретара Алијансе у Бриселу то потврђује.

НАТО у потпуности поштује посвећеност Србије војној неврстаности, а неврстаност не спречава даље унапређивање сарадње између Србије и НАТО. Земље као што су Шведска и Финска показују да постоји потенцијал за дубље односе а да Србија не постане чланица НАТО. У ствари, једном када постане чланица ЕУ, Србија ће бити део брзо растуће сарадње између ЕУ и НАТО, који у највећој мери имају исте чланице - оцењује за Данас Арне Санес Бјорнстад, норвешки амбасадор у Београду, осврћући се на сусрет Вучића и Столтенберга у Бриселу, у одговору на питања о томе како види сарадњу Србије и НАТО и на који начин би чланство у ЕУ утицало на те односе.

***А на који начин би чланство Србије у ЕУ утицало на односе које има са Русијом?**

- Чланство у ЕУ ће утицати на Србију у готово свим областима. Не постоји контрадикција између тога да се буде члан ЕУ и имају добри односи са Русијом, али Србија ће морати да се прилагоди заједничкој политици ЕУ и прописима који регулишу односе са земљама изван ЕУ.

*** Како коментаришете поједине наводе европских и америчких званичника да Руско-српски центар у Нишу није хуманитарни, односно да је то само фасада за нешто друго што се тамо крије? Шта све дипломатски статус омогућава и због чега се, у том смислу, европски и амерички званичници противе да тај центар добије такав статус?**

- Збуњујуће је то што Русија и они који подржавају давање дипломатског статуса Центру пореде га са привилегијама додељеним НАТО-у због КФОР-а, а не са онима које уживају хуманитарне организације које делују у Србији. Неке од тих организација имају статус "интернационалних организација" и уживају искључења из плаћања такси и царинских обавеза, док друге немају такве привилегије. Колико ја могу да разумем, кључна предност поседовања пуног дипломатског статуса у поређењу са статусом "интернационалних организација" је у томе да можете увозити робу у Србију или транзитирати кроз њу без права српских власти да робу и контролишу. Може се рећи да део сумњичавости уперене против центра се може објаснити захтевом да буде изузет од надзора од стране српских власти, које вероватно никада не би одбиле увоз или транзит робе за хуманитарне потребе.

*** Александар Вучић уназад четири године "одолева" да пристане на такав захтев Русије. Иако јасно не каже да се противи томе, ипак, за сада, није изашао у сусрет захтевима руских званичника. Шта вам то говори? Да ли се, према вашем мишљењу, двоуми, планира да додели такав статус, или не планира?**

- Ја не знам више од вас о плановима председника Вучића. На Србији је као на сувереној земљи да одлучи да ли жели или не да се повинује руским захтевима, али ће вероватно многа питања бити постављена у другим европским метрополама уколико би Србија доделила Русији, кроз овај центар, право да увози робу у Србију или транзитира кроз њу без надзора који се врши над другим хуманитарним организацијама као што је на пример Међународна организација за миграције.

*** У Србији се тренутно води јавна дебата о томе који курс земља треба да заузме - источни или западни, традиционални или модерни. Та недоумица се делимично може ублажити путем унутрашњег дијалога о Косову. Да ли Србија има снаге да заузме трајан и недвосмислен став у вези с тим питањима?**

- На крају је на Србији да изабере како види своју будућност. Србија мора да дефинише своје националне интересе и учини их својим приоритетом. Важно је да се чињенице изнесу у јавност да би људи могли да одлучују на основу чињеница, а не на основу митова или емоција. Одлуке које су претежно засноване на митовима и емоцијама нису одрживе. Управо из тог разлога верујем да је национални дијалог о Косову веома важан. Често се питам зашто је, на пример, трговина с Косовом толико мало заступљена у српским медијима. Упркос тешкоћама у вези с неслагањем између Београда и Приштине,

Србија више извози на Косово него у Русију или Кину. Замислите који би потенцијал за трговину између Косова и Србије био да нема данашњих баријера! Србија је јака када постоји широки консензус заснован на чињеницама о важним питањима као што су Косово и ЕУ. А Европа жели јаку и стабилну Србију.

*** У више наврата сте изразили забринутост у вези са сајбер безбедношћу у Србији. Можете ли да објасните разлоге?**

- Наступа доба дигитализације. Оно је заправо већ стигло и мења начин на који обављамо посао, комуницирамо и складиштимо информације. Иако има доста предности, са собом носи и ризике. Системи које користимо су међусобно повезани и они нису безбеднији од своје најслабије компоненте. Сматра се да је Србија изложена већем ризику него нека земља ЕУ или НАТО. То је делимично због тога што Србија није у овим организацијама, делимично због сарадње Србије с трећим земљама и употребе опреме и софтвера који садрже суштинске ризике за интегритет система. То спречава размену информација, али и инвестиције компанија које користе осетљиве информације или технологије.

(Данас)